

POVODÍ LABE, státní podnik

INVESTIČNÍ ZÁMĚR

**Holštejn (IDVT 10171978), HK, Slezské Předměstí,
revitalizace mrtvého ramene Orlice**

Zpracoval:	RNDr. Michal Vávra referát VH plánování a ekologie dne:	 ZKONTROLOVÁNO Petr Ferbar 07.18, 20/11/20
Schválil:	Ing. Petr Martínek investiční ředitel dne:	Ing. Petr Martínek <small>Digitalizováno: 20.11.2020 14:44</small>
Vyhlášeno Dokumentační komisí:	dne: 26. 11. 2020 číslo zápisu: 11/2020	Tajemník Dokumentační komise

a) identifikační údaje o plánované stavbě:

název stavby – tok, název	Holštejn (IDVT 10171978), revitalizace mrtvého ramene Orlice
místo, případně ř. km, k.ú.	Slezské Předměstí
Inventární číslo DM	
identifikátor ISYPO	

b) Odůvodnění účelnosti veřejné zakázky:

Popis potřeb, které mají být splněním veřejné zakázky naplněny:

Investiční záměr se týká revitalizace odstaveného říčního ramene Orlice zvaného Holštejn, které bylo odstaveno při vodohospodářské regulaci Orlice ve 20. letech 20. století. Holštejn býval do té doby průtočným ramenem. Vodní plochu dělí od Orlice úzký břeh.

V současné době jsou však zejména vodní a mokřadní biotopy silně degradovány a pro zachování přírodních hodnot lokality pro budoucí generace je třeba přistoupit k revitalizačním zásahům.

Popis předmětu veřejné zakázky (stávající stav, cíl):

stávající stav:

Rameno Orlice Holštejn se v současnosti nachází v pokročilé fázi sukcese, je částečně zazemněné a silně zasedimentováno organickým materiálem. V současné době zde dominují porosty stulíku žlutého (*Nuphar lutea*), růžkatce ostnitého (*Ceratophyllum demersum*) a velká část lokality je potažena vegetací okřehek (*Lemna minor*), tyto rostliny rostou i v prostředí s vysokou mírou trofie. Vzhledem k postupující sukcesi však mnoho druhů vodních makrofyt vymizelo.

V břehových porostech roste např. olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), dub letní (*Quercus robur*), bříza bělokorá (*Betula pendula*), javor mléč (*Acer platanoides*), keřové a stromové vrby (*Salix* sp.). Na březích, ve vodním sloupci či v lučních porostech rostou vzácné druhy cévnatých rostlin, např. ptačinec bahenní (*Stellaria palustris*), barborka přitisklá (*Barbarea stricta*), řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*), okřehek trojbrázdý (*Lemna trisulca*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*) či rozrazil dlouholistý (*Veronica maritima*).

Z invazních druhů se zde vyskytují javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*) a zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*).

Cílem revitalizačních zásahů je posunout lokalitu v rámci sukcesního vývoje do mezotrofního stádia, které bude mít za následek zpomalení stárnutí ramene a obnovení ekologických funkcí pro širší spektrum organismů.

Popis vzájemného vztahu předmětu veřejné zakázky a potřeb zadavatele:

Revitalizací lokality dojde k obnovení ekologických funkcí odstaveného ramene Orlice Holštejn. Tím dojde k zachování vhodných podmínek pro velké spektrum druhů organismů a podpoří se tak celková druhová diverzita lokality.

Rizika nerealizace veřejné zakázky, snížení kvality plnění, vynaložení dalších finančních nákladů:

V případě, že nebude revitalizace realizována, bude degradace biotopů nadále pokračovat, rameno bude vlivem sukcese dále zazemněno a dojde k jeho postupnému zániku. V této části nivy Orlice jsou z důvodu provedených vodohospodářských úprav velice omezeny možnosti vzniku nových říčních ramen.

Popis variant naplnění potřeb a zdůvodnění zvolené alternativy veřejné zakázky (odůvodnění, proč není možné dosáhnout cíle vlastními silami):

Jedinou variantou k prodloužení životnosti lokality je realizace záměru. Vzhledem k obtížnosti a rozsahu investičního záměru není možné práce zajistit vlastními pracovníky a mechanizací.

Předpokládaný termín splnění veřejné zakázky:

2020 – schválení investičního záměru
2021 – výběr projektanta, projektová dokumentace
2022 – administrace a získání dotace, zahájení realizace akce
2023/2024 – ukončení akce

Výsledek hodnocení VH majetku dle OS 14/2018 v platném znění:

Tato stavba není hodnocena podle směrnice OS 14/2018.

c) kvalifikovaný propočet nákladů na realizaci stavby s uvedením způsobu stanovení těchto nákladů:

Náklady na realizaci akce byly stanoveny hrubým odhadem na **16,93 mil. Kč**.

Celkové náklady byly stanoveny podle dokumentu Náklady obvyklých opatření MŽP, které slouží jako podklad pro hodnocení projektů a opatření v rámci dotačních programů MŽP zaměřujících se na ochranu přírody a krajiny. NOO MŽP jsou vyjádřeny cenami běžných činností, které jsou v rámci daného typu opatření obvykle realizovány.

Revitalizace říčních ramen, která spočívá v obnově říčních ramen včetně výsadeb doprovodných břehových porostů a vyvolaných investic (včetně dopravy a přesunu materiálu na lokalitě), vychází v NOO MŽP 1000 Kč/m² revitalizovaného koryta říčních ramen.

Odborné a kvalifikované stanovení nákladů bude součástí projektové dokumentace.

Předpokládá se financování z dotace Operačního programu Životní prostředí Ministerstva životního prostředí.

d) požadavky na celkové urbanistické a architektonické řešení stavby a požadavky na stavebně technické řešení stavby, na tepelně technické vlastnosti stavebních konstrukcí, odolnost a zabezpečení z hlediska požární a civilní ochrany, souhrnné požadavky na plochy a prostory apod.

Provést odtěžení zjevných bahnitých nánosů s cílem posunout lokalitu do mezotrofního stádia v rámci sukcesního vývoje, na několika místech vymodelovat rozsáhlejší mělčiny (litorál).

Navrhnout několik tůň různé velikosti a hloubky na souřadnicích: 50°12'46.99"N, 15°51'50.82"E a další tůň na souřadnicích: 50°12'43.3"N, 15°51'46.37"E.

Vytipovat několik míst, kde bude stržen vegetační drn a dojde tak k obnažení substrátu pro podporu raně sukcesních stádií rostlin a entomofauny. Toto opatření aplikovat na více místech dle výsledků dendrologického a biologického průzkumu.

Na základě dendrologického průzkumu prosvětlit břehové porosty, snížit množství náletových dřevin, perspektivní jedince původních druhů dřevin na lokalitě ponechat. Při probírce bude potřeba brát v úvahu výskyt hnízdních a pobyťových dutin pro hmyz, ptáky a netopýry. Dojde tak k optimalizaci světelného režimu, snížení množství opadu listů. Lokálně ponechat další kmeny jako mrtvé dřevo, některé kmeny umístit na okraji vodní plochy, aby byly diverzifikovány vodní biotopy.

Odstranit invazní druhy rostlin, zejména tmovník akát.

Provéřit, proč byla v minulosti provedena úprava vtoku, zda to má v současné době opodstatnění. Na základě biologického průzkumu (zejména hydrobiologického) prověřit výhody možného obnovení napojení na Orlici, navrhnout technické řešení.

Jednotlivá revitalizační opatření budou více specifikována v rámci navazujícího biologického průzkumu lokality.

- e) **územně technické podmínky pro přípravu území, včetně napojení na rozvodné a komunikační sítě a kanalizaci, rozsah a způsob zabezpečení přeložek sítí, napojení na dopravní infrastrukturu, vliv stavby, provozu nebo výroby na životní prostředí, zábor zemědělského a lesního půdního fondu apod.**

- Vliv stavby na životní prostředí

Obnovení mokřadů bude mít za následek zvýšení druhové diverzity a diverzity biotopů, dojde k posílení ekologické stability ramene Holštejn. Jedním z cílů odbahnění je vrácení ramene do takové fáze sukcese, aby na lokalitě mohly růst společenstva vodních makrofyt vyžadující nižší trofii prostředí.

Dojde k obnovení periodických tůní, které budou sloužit jako místo pro rozmnožování obojživelníků. Vlivem odstranění invazních druhů se bude více dařit původním druhům české květeny. Budou zachovány stávající a vytvořeny nové hnízdní a úkrytové možnosti pro vzácné ptáčí druhy, netopýry, xylofágní hmyz a jiné organismy.

- f) **údaje o výskytu chráněných území (CHKO, NP, NPP, PP, PR, Natura, EVL apod.) event. o chráněných druzích rostlin a živočichů a o jiných způsobech ochrany (kulturní památka, technická památka apod.)**

Řešená lokalita náleží do EVL CZ0524049 Orlice a Labe, je zde také vyhlášena přírodní památka Orlice a přírodní park.

V nálezové databázi AOPK ČR jsou ze zvláště chráněných druhů uváděny např. ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), z ptáčích druhů zde nalezneme např. slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), a žluvu hajní (*Oriolus oriolus*). Byl zde zaznamenán výskyt bobra evropského (*Castor fiber*).

- g) **v relevantních případech vyjádření, že zamýšlená investice nebo oprava není v rozporu se závazným Plánem dílčích povodí**

Revitalizace orlického ramene Holštejn je plně v souladu s Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe a je uvedena na listu opatření HSL212009 Revitalizace vodních toků a niv. Akce bude zařazena i jako „A“ opatření v rámci III. plánovacího cyklu pro období 2021 – 2027.

- h) **majetkoprávní vztahy:**

Seznam dotčených pozemků v souvislosti se zamýšlenou revitalizací je součástí příloh tohoto IZ.

- i) **požadavky na zabezpečení budoucího provozu (užívání) stavby energiemi, vodou, pracovníky apod. a předpokládanou výši finančních potřeb jak provozu, tak i reprodukce pořízeného majetku a zdroje jejich úhrady v roce následujícím po roce uvedení stavby do provozu**

V rámci tzv. udržitelnosti projektu (po čerpání dotace) bude nutno plánovat finanční prostředky na tlumení výskytu invazních rostlin lokality.

- j) **v relevantních případech upozornění na nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby**

Nutnost zajištění povolení mimořádné manipulace pro realizaci stavby není.

- k) **výkresy a schémata určená správcem programu (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů)**

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

- l) **rozdělení stavby na stavební objekty a provozní soubory s určením u každého z nich jednotlivě zda jde o opravu či investici (včetně uvedení DHM v relevantních případech). Současně musí rozdělení na stavební objekty a provozní soubory korespondovat s rozdělením ve stávající evidenci DHM (v případě investic s předpokládaným vznikem**

nových DHM pak musí záměr obsahovat i návrh rozdělení stavebních objektů a provozních souborů pro budoucí zařazení do DHM)

Bude doplněno v projektové dokumentaci.

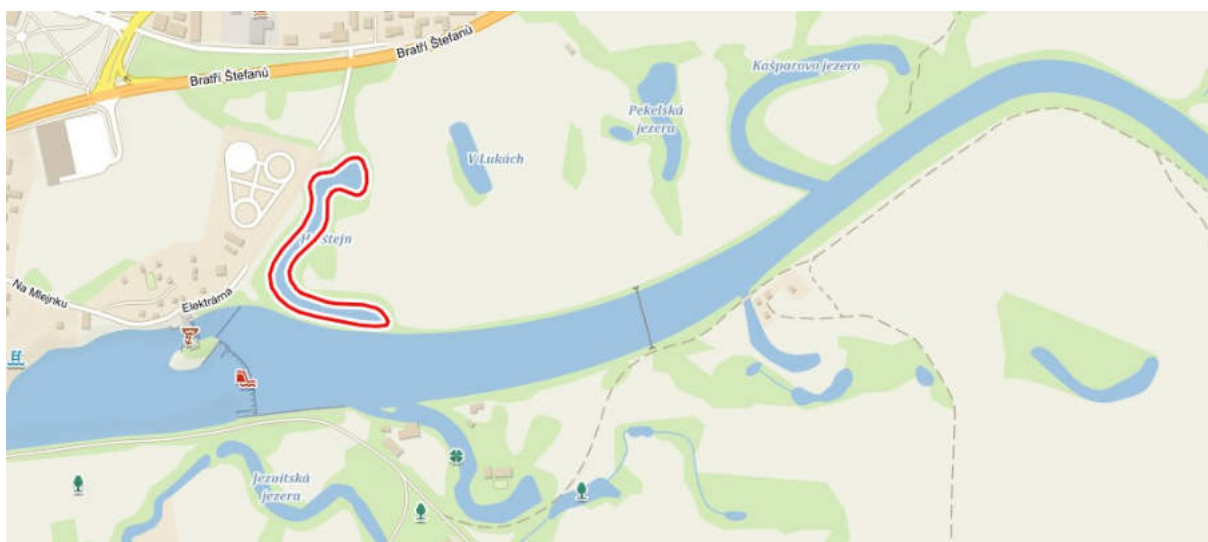
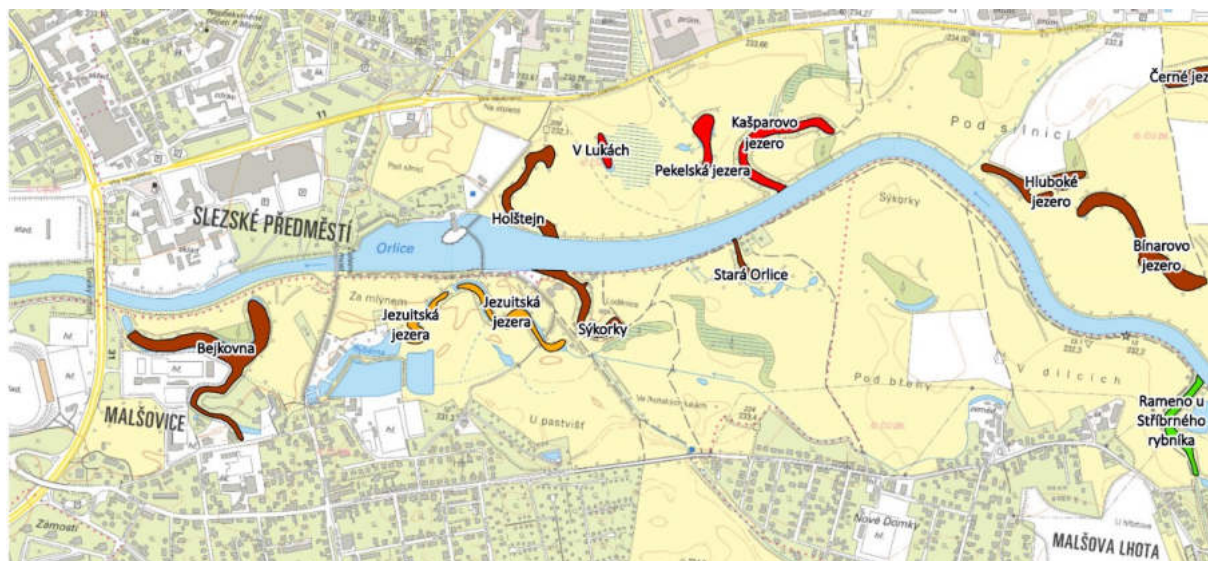
m) rozhodující projektované parametry ve tvaru (u akcí, které je možno hradit z prostředků dotačních programů):

Název parametru	měrná jednotka	hodnota parametru
Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit stav jejich zachování	hektar (ha)	1,69
Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny	lokalita	1
Délka revitalizovaného úseku	metr	432

Seznam příloh:

- 1) Situace
- 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa
- 3) Informace o pozemcích
- 4) Fotodokumentace

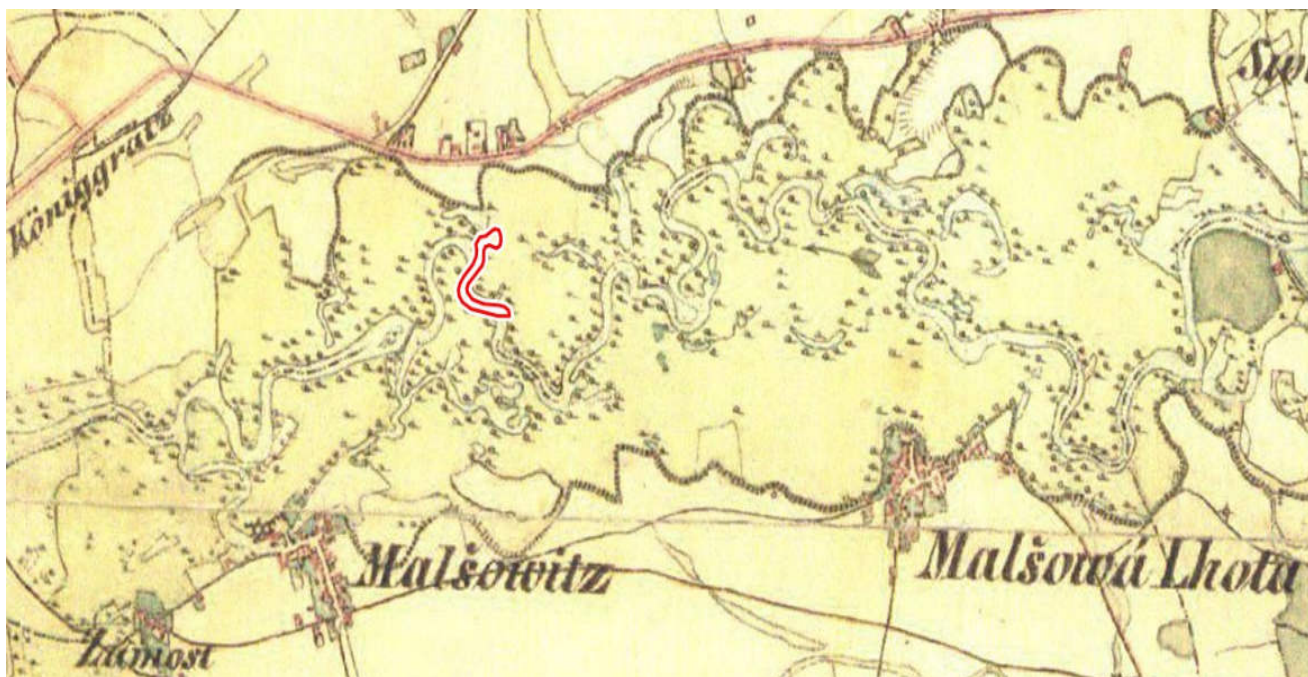
Příloha 1) situace

Příloha 2) Situace z katastrální mapy s vyznačením pozemků PLa

pozn. pozemky Povodí Labe vyznačeny bílou dvojitou šrafurou

historická mapa z 19. století

Příloha 3) informace o pozemcích dotčených revitalizací

Katastrální území	Pozemek parc. č.	Výměr a	LV	Vlastník	Podíl
Slezské Předměstí	1062/24	9419	2011 2	Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s., Víta Nejedlého 893/6, 50003 Hradec Králové	
	1103	2106			
	907	4833			

X

Příloha 4) fotodokumentace

